



Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De Fontibus Doctrinae moralis. II. De praecipuis
ejusdem Fundamentis. III. De Peccatis. IV. De Legibus. V. De summario
dilectionis Praecepto. VI. De primo decalogi Praecepto. VII. De secundi
decalogi Praecepto

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput X. Caritatem primum Moralis christianae principium esse
concluditur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53562](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53562)

CAPUT X.

Caritatem primum Moralis Christianæ principium esse concluditur.

Quæ de caritate hætenus diximus satis declarant, hanc Ethicæ Christianæ generale esse principium, & conscientiæ casuum decidendorum regulam. Ut igitur, an bona, anve mala sit actio, judicemus, perpendere oportet, utrum ex Dei amore oriatur, an vero ex concupiscentia, aut ex sui vel creaturarum amore. Quæ admodum enim quæ ex caritate fiunt, singula bona sunt opera; ita quæ ex cupiditate proficiunt, mala sunt omnia, licet non æque, sed juxta varios cupiditatis gradus. Juxta hanc regulam plures circa usuram, simoniam, & restitutionem difficultates enodantur. Nam si verum fateri vellent, qui peccata ista committunt, faterentur se, antequam contractus hos licitos aut vetitos esse scirent, dilexisse pecuniam, & beneficium optasse, non ut Deum colerent, illique

afflictivam timoris servilis *natura ac substantia* est: pœnam unice ut summum ac principale malum horrescere *accidentaria timoris servilitas* est, non ex timoris servilis natura, sed mala timentis dispositione promanans, utpote qui bono proprio adeo adglutinator hæret, ut quamvis præceptum urgeret, ni simul pœna terreret, avulsionem a creatura nullatenus admitteret. Timor servilis *prior* bonus, a Spiritu S. immixtus, cum Caritate saltem remissa sæpe hospitatur: *posterior* malus, a perversa voluntate oriundus, e Caritatis contubernio perpetuo exclusus manet. Vid. S. Thom. 2. 2. q. 19. a. 4. ☉.

fervirent, sed ut avaritiæ suæ vel ambitioni fa-
verent. Jamvero si in eis Dei amor regnaret,
nec pecuniam, nec honores amarent, quoties
vel minimum Dei præcepta, Ecclesiæque canones
violandi periculum adesset.

Quando dives consilium petit, an ex pecunia
sua fructus possit percipere, quin fundum alie-
net, se nobilem esse dicit, filias nuptui dandas
habere, nec generum suæ conditioni parem
posse invenire, nisi pecuniam paratam habeat;
sterilem fore suam pecuniam, aut a furibus for-
te rapiendam fore, si in scrinio servetur; vel di-
cet se filio suo officium esse empturum, nec id
posse perficere, si censum instituat. Hinc facile
apparet, temporalia tantum emolumenta homi-
nem hunc præ oculis habere. An vero Dei lex
& Evangelium illius avaritiæ servire debet; an
ille potius Dei, Evangelique legem sequi? Hu-
milis notæ homo plerumque hic erit, qui nobi-
les necessitudines cupiet, aut filio suo munus
optabit, quod genus suum meritumque superat:
licebitne illi propterea pecuniam suam dare ad
usuram?

Quare vetus Ecclesia de conscientia casibus
libros non habebat? quia videlicet sola Dei lege
& Evangelio regebatur. Postquam vero legis
Dei, Evangelique amor in fidelium cordibus fere
est extinctus, hi magistros sibi prurientes auri-
bus cocervarunt, qui pravas eorum cupiditates
foverent, & sibi placentia solum loquerentur.
Ut illorum Deus pravam intentionem puniret,
malos hos Doctores ab iis reperiri permisit, qui

non eos divinis legibus subicere curarent, sed divina statuta eorum cupiditatibus accommodare. Hinc detestabilis illa opinio, quam Casuista nonnulli docuere, profecta est, licere pœnitenti quotquot potuerit Doctores consulere, donec illum inveniat, qui juxta sententiam suam sibi respondeat? Nonne hoc est in Judæorum errorem labi, de quibus Isaias queritur, qui Prophetis suis dicebant: *Loquimini nobis placentia?* (*Isaiæ 20. v. 30.*) Nonne primum Christiani officium, quærendi nempe veritatem, non delectationem, hoc pacto destruitur? Nonne sic in periculosa illa tempora incidimus, quæ prædixit Apostolus, *quibus homines ad sua desideria coacervabunt sibi magistros prurientes auribus, & a veritate quidem auditum avertent* (*1. Timoth. 4.*). Occulum hoc, ut diximus, Dei est judicium, cujus rationem investigare nequimus: videlicet permittere, ut tot Auctores, quorum profectio recte intentio est, tam periculosa scribant, eisque tam multi fideles credant.

Hanc itaque certam regulam statuamus, nempe quidquid contra caritatem, Deique amorem fit, quocumque illud prætextu tueamur, nihil prodesse, & aut mortale, aut veniale esse peccatum; nihil siquidem absque Dei amore esse vere bonum, ut præcedentibus capitibus solide demonstravimus.

